

EU ønsker flere fremmedspråk og økt mobilitet

Mobilitet har lenge stått på EUs agenda, men det har sjelden vært viktigere enn nå.

I dag er mobilitet en selvfølgelighet for unge nordmenn som reiser med inter-rail eller tar seg jobb på restauranter i alpene.

Den frie bevegelsen av personer ble imidlertid først innført i EU i 1994. Filosofisk sett så er den frie bevegelsen en menneskerettighet – men i Europa var det før 1994 hverken lett å få arbeidstillatelse eller å krysse grensene med store køer og sinte tollere.

EUs tanke var tredelt. Den frie bevegelsen skulle skape bedre nettverk og forståelse for hverandres særart, øke handelen, styrke arbeidskraftmobiliteten og selvfølgelig også bidra til den europeiske integrasjonen selv om man ikke snakket så høyt om dette.

Med innføringen av Euro, og ingen mulighet til devaluering, øker behovet for mobilitet i arbeidskraften. Når arbeidsløsheten stiger i Spania så skal de etter økonomisk teori pakke sine vesker og reise til Norge, Tyskland og andre land med lavere arbeidsløshet – dette er lettere å gjøre på skrivebordet enn i praksis.

Det indre markedet og innføringen av Euro har økt handelen mellom EU-landene, men arbeidskraftmobiliteten har bare delvis fungert.

Under vekstårene på 2000-tallet flyttet 100.000 talls av polakker vestover for å løse vekst- og arbeidskraftsproblemer. Når f eks den irske økonomien raste flyttet polakkene tilbake til Polen - som nå er en av de sterkest voksende økonomien i EU- med penger i lommeboken og nye språkkunnskaper.

Norge og Sverige har lenge hatt et fritt arbeidsmarked som har fungert veldig bra. I etterkrigstiden flyttet norske ingeniører over kjølen og i dag kommer svenske leger, sykepleiersker og bartendere til Norge og fyller godt betalte jobb slik at Norge ikke bremser opp.

Desverre så finner man i Europa veldig få slike gode eksempler på mobilitet. Steget fra Gøteborg til Oslo er mye mindre enn fra Liege til Antwerpen og mobiliteten der og i de fleste andre regioner er liten.

Denne manglende mobilitet er hovedårsaken til EUs store satsing på språk i skolene. Målsetningen er at alle EU-borgere skal lære minst to fremmedspråk i skolen.

På reallinjen på 70-tallet hadde jeg 3 fremmedspråk og selv om undervisningen ikke var av den beste så vitner det om at vi i Norge på den tiden hadde en stor ambisjon – når det gjaldt handel og mobilitet.

Desverre så ser det ut til at vi går i motsatt retning av EU – med færre fremmedspråk og sterk fokus på engelsk.

Årsaken til dette er mange men her er tre årsaker til at vi går i denne retningen:

- a) Det norske arbeidsmarkedet er det klart beste i Europa og det er lite press på ungdommen å reise ut å finne jobb
- b) Vi overvurder engelskens dominans - – skal du jobbe i Tyskland må du snakke tysk og i Frankrike fransk og selv om den franske kunden snakker brukbar engelsk så lærer du han først å kjenne om du snakker fransk.
- c) Markedet styrer skolen – UIS slutter med tysk, fransk og spansk pga manglende etterspørsel og skolene lar elevene altfor lett styre etterspørselen mot trendspråk eller fordypning i engelsk.

I tillegg så blir nok norske byråkrater, ved at de slipper å sitte rundt bordet med 27 representanter med 23 språk mindre utsatt for fremmedspråk enn byråkrater fra EU-landene. Sveriges nye EU-kommisjonær Cecilia Malmström snakker 6 språk og i et intervju så markerte hun viktigheten av å kunne snakke på deres språk mellom møtene – det er ofte i de informelle treffene at avgjørelsene tas.

Som Norges klart mest internasjonale region bør vi ikke bli en sinke på dette området.

Pål Jacob Jacobsen, Europakontoret

pal@onemarket.be

www.stavangerregion.eu